

Information om benproteser

team**olmed**
ortopedteknik

TeamOlmed

TeamOlmed är ett av Sveriges främsta ortopedtekniska företag med specialistkompetens att förskriva arm- och benproteser för barn och vuxna. Vi har rikstäckande specialistteam och arbetar alltid i nära samarbete med övriga professioner.

Vi på TeamOlmed vill delta i arbetet med att återskapa oberoende för personer som är amputerade. Vi vill vara med från början i din rehabilitering för att möta dina individuella behov. Vår ortopedtekniska kompetens och samarbete med andra medicinska professioner gör det möjligt för dig att få den bästa rehabiliteringen. Vårt uppdrag är att möjliggöra, förbättra eller kompensera funktion och förmåga med målsättningen att hjälpa varje individ att fungera i sin unika miljö.

Ett steg längre

I grunden handlar allt vi gör om att hjälpa fler människor till ett rörligare liv. Det gör vi genom att dagligen visa omsorg om de människor vi möter och ta ansvar för att utveckla så bra tjänster och produkter som möjligt.

Vi ska hjälpa dig att komma ett steg längre – ett steg mot ökad livskvalitet.

Vad är en protes?

En protes är ett hjälpmedel som ersätter en förlorad kroppsdel t.ex. ett underben. Behov och bedömning om vem som får en protes görs av en läkare tillsammans med patienten i samråd med ett rehabiliteringsteam. I teamet ingår fysio- och arbetsterapeut samt en ortopedingenjör.

Vem bär protes?

Det finns människor i alla åldrar och olika livssituationer som använder proteser. Några föds med underutvecklade ben eller har råkat ut för en olycka men de flesta protesbärare har fått sina proteser senare i livet på grund av kärlsjukdom, ofta i samband med diabetes.

Att bli benamputerad

Att ta beslut om och genomgå en benamputation kan vara både fysiskt och psykiskt påfrestande. Du får stöd av läkare, sjukvårdspersonal och kurator före och efter det medicinska ingreppet. Innan en planerad amputation kan man också kontakta en ortopedingenjör och/eller fysioterapeut med god erfarenhet av rehabilitering med protes och ställa frågor. Har du eller anhörig frågor kontakta gärna oss på TeamOlmed, vi kan också hjälpa till att komma i kontakt med amputerade som varit i en liknande situation. Vår erfarenhet är att många återfår gångförmåga och livskvalitet efter amputation.

©Copyright Össur

Rigida förband, ORD

©Copyright Össur

Postop liner

Silikonhylsa

Vad händer efter amputationen?

I samband med amputationen skriver ortopedläkaren en remiss till fysioterapeut/sjukgymnast, ortopedingenjör och eventuellt en arbetsterapeut. Direkt efter amputationen fokuserar man på återhämtning och att få såret att läka. Initialt efter amputation används ett rigida förband för att motverka svullnad och hålla sträckning i knäled. För att bli en bra protesgångare är det viktigt att behålla rörlighet och styrka. Därför börjar man med sjukgymnastik så fort som möjligt. Efter ca en vecka hjälper en ortopedingenjör dig med en post op liner/kompressionsstrumpa för att få ner svullnaden och påskynda stumpens läkning. För dig som är underbensamputerad kan vi vid behov göra en avtagbar skena som hjälper till att hålla knät sträckt.

Inför utprovning av protes

När du lämnat sjukhuset blir du kontaktad av en fysioterapeut/sjukgymnast för träning. Oftast sker träningen på en "gåskola" som är speciellt inriktad på amputerade. Där tränar man både individuellt och i grupp på att klara aktiviteter i det dagliga livet så som överflyttningar och gång på jämna och ojämna underlag. Tidigare utprovad post op liner/kompressionsstrumpa hjälper till att forma stump inför avgjutning/protestillverkning.

Avgjutning

När du har använt din liner i ca 1-2 veckor är det dags för ortopedingenjören att göra en avgjutning. För att kunna tillverka en protes krävs en modell av det kvarvarande benet. Med "Direct Socket" teknik kan vi tillverka hylsan direkt på din stump och protesen är klar på ca två timmar. Denna metod fungerar inte på alla och då gör vi traditionell gips-avgjutning eller 3D scanning av ditt kvarvarande ben.

Typ av protes

En benprotes är alltid individuellt utformat och anpassad. Hur protesen ska se ut och vilka funktioner den har beror på dina unika förutsättningar och aktivitetsnivå:

- Är du underbensamputerad innebär det att du har din knäled kvar och protesen sitter på ditt underben.
- Är du amputerad genom knät går proteshylsan upp på låret. Protesen är utrustad med en konstgjord knäled.
- Är du lårbensamputerad kommer proteshylsan att gå upp till ljumsken och vara utrustad med en konstgjord knäled.

Protesprovning

Första provning av din nya protes sker på gåskolan eller på din ortopedtekniska klinik. Du kommer att få prova att ta på protesen själv och att stå och gå i barr. Ortopedingenjören ställer in proteserna så att du kan komma igång med gångträning tillsammans med din fysioterapeut. Under hela träningsperioden finns en ortopedingenjör tillgänglig att svara på frågor, göra justeringar och följa dina framsteg.

Kosmetik

När du tränar med din protes är den inte ”klädd” utan röret ovanför foten syns. Detta är för att proteserna ska vara lätt att justera och anpassa. När inställningarna är klara kläs proteserna in, så att de till form och utseende liknar det andra benet.

Vad händer sen?

Ortopedingenjören står för all teknisk support angående proteserna även sedan när du har avslutat din sjukgymnastik. För din trygghet finns vi alltid tillgängliga för akutservice.

Vid frågor är du välkommen att kontakta oss i TeamOlmeds specialistteam för benproteser. Vi finns alltid tillgängliga för dig.

TeamOlmeds ortopedtekniska kliniker

Kontakta oss gärna om du har frågor om proteser

teamolmed

www.teamolmed.se